

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'HABITATGE (HABITATGE PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 18 d'abril de 2024 va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per l'arxiu de l'expedient de la Mesa d'adjudicació d'habitatges per emergència social.

L'any passat els van comunicar verbalment que els assignaven un habitatge en un barri de muntanya on l'accés a la finca és exclusivament per escales. Atès que pateix una malaltia consistent en lumbàlgia d'origen artròsic i és un problema crònic que afecta i continuarà afectant la seva mobilitat, havia sol·licitat amb informes mèdics si podia ser un habitatge 100% accessible.

La ciutadana estava a l'espera que l'Ajuntament li donés una resposta a la seva petició quan, a través de la seva referent de serveis socials, el febrer de 2024 va tenir coneixement de què un parell de mesos enrere el seu expedient havia estat retirat de la Mesa d'adjudicacions d'emergència. Ella no tenia coneixement que el fet de no acceptar l'habitatge mentre esperava resposta suposava l'expulsió de la mesa. L'Ajuntament no la va informar d'aquest fet.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Consorci de l'Habitatge de Barcelona** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 24 d'abril de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

CONSIDERACIONS

1. Informació facilitada pel Consorci de l'Habitatge de Barcelona

En data de novembre de 2019, la ciutadana va presentar una sol·licitud d'habitatge de lloguer per emergència social a l'Oficina de l'Habitatge de Sants-Montjuïc, amb la documentació requerida per justificar-la. Examinada la seva sol·licitud i la documentació que va presentar, la Mesa de Valoració per a l'adjudicació d'habitatges per emergència social va valorar positivament la sol·licitud d'habitatge de lloguer per emergència social presentada per la ciutadana i va restar a l'espera de la disponibilitat d'un habitatge adequat a la seva unitat de convivència.

En data 22 de març de 2023, el Consorci de l'Habitatge de Barcelona va estimar la sol·licitud d'habitatge de lloguer per emergència social presentada per la senyora i va adjudicar-li un habitatge del fons de lloguer social gestionat per l'IMHAB.

En data 11 de maig de 2023, l'IMHAB informa que la ciutadana comunica mitjançant correu que renuncia a l'habitatge adjudicat perquè a causa del seu estat de salut, necessita un habitatge que s'ubiqui al costat de la boca del metro i més a prop de la zona on té l'atenció oberta amb Serveis Socials, del seu metge i de l'institut on estudia la seva filla. Així mateix, l'Oficina de l'Habitatge de Sants-Montjuïc va citar la ciutadana, qui va declarar que era conscient que la seva renúncia implicava l'arxivament definitiu de l'expedient.

Per consegüent, per resolució de data 31 de juliol de 2023, es va arxivar la sol·licitud d'habitatge de lloguer social per emergència social per renúncia de la ciutadana, la qual cosa deixava sense efecte l'adjudicació feta de l'habitatge del fons de lloguer social.

La resolució d'arxiu va ser notificada a la ciutadana en data 15 de febrer de 2024 i el mateix dia la ciutadana va presentar davant l'Oficina un recurs d'alçada contra l'arxivament, en què indicava que el pis adjudicat li agradava, però va haver de rebutjar-lo perquè té problemes de salut que li impedeixen caminar amb normalitat i la ubicació d'aquest habitatge no era adequada. Tot i això, la previsió és que l'operari aviat i pugui millorar el seu estat de salut. Per aquest motiu, demana l'adjudicació d'un habitatge que els permeti a ella i la seva filla viure amb més estabilitat. La ciutadana adjunta informes mèdics per acreditar el seu estat de salut.

El recurs es troba en tràmit i es preveu que es resolgui en un període breu de temps.

2. Valoració de la Tramitació de la sol·licitud d'Habitatges d'Emergències

Aquesta Sindicatura considera que la informació rebuda evidencia que l'actuació del Consorci de l'Habitatge de Barcelona va ser insuficient per tal de garantir el dret a la bona administració.

A la ciutadana se la va informar que se li havia assignat un habitatge i la seva ubicació, però no consta que se li hagués notificat efectivament la resolució de data 22 de març de 2023, en què s'estima la sol·licitud d'habitatge i se li adjudica aquest habitatge. En presentar al·legacions a aquesta assignació d'habitatge, la ciutadana no va pensar que això comportava l'arxiu de l'expedient.

Hem de recordar que, en el cos de les notificacions de les resolucions de la Mesa d'Emergències, consta específicament que:

La concreció de l'habitatge adjudicat s'ha determinat segons la disponibilitat d'habitatges oferts per promotors públics en la data de celebració de la Mesa, per la qual cosa no es té en compte la possibilitat de canviar la ubicació de l'habitatge adjudicat.

La renúncia a l'habitatge adjudicat o la no compareixença per formalitzar el contacte amb el promotor dins del termini atorgat per aquest, sense causa justificada i sense previ avís, suposarà que es tingui per desistida l'adjudicació de l'habitatge i, per tant, el tancament de l'expedient.

Així mateix, aquesta renúncia causaria l'exclusió en procediments d'emergències socials durant dos anys, d'acord amb l'article 5.2.f del Reglament revisat per a l'adjudicació d'habitatges i altres recursos residencials per emergència social per pèrdua d'habitatge.

La notificació de la resolució també inclou el règim de recursos. En aquest cas, es poden interposar recursos d'alçada contra la resolució, la qual no posa fi a la via administrativa.

Així, doncs, a partir de la informació tramesa pel Consorci de l'Habitatge, no consta que es lliurés aquesta notificació de la resolució de data 13 de maig de 2023 a la ciutadana, malgrat que aquest òrgan exposi que es va informar àmpliament la ciutadana.

Aquesta i la seva filla adolescent es troben amb necessitat d'habitatge i allotjament des de fa anys a través de serveis socials i, per tant, és essencial que quedi constància documental de les comunicacions i notificacions que es fan de les resolucions de les sol·licituds de la Mesa d'Emergència per garantir el dret a la bona administració i el dret fonamental a la tutela efectiva de l'article 24 de la Constitució espanyola.

A més, en aquest cas, cal tenir en compte que la ciutadana té problemes de comunicació perquè no domina de manera fluida ni el català ni el castellà, de manera que necessita l'assistència de la seva filla per als tràmits administratius.

Aquesta dificultat lingüística pot justificar que no s'assabentessin que el fet de presentar al·legacions a l'adjudicació d'aquest habitatge comportés el tancament de l'expedient de la Mesa d'Emergències.

Aquesta Sindicatura entén que la manca de coneixement real pot significar un perjudici irreparable del dret bàsic d'accés a l'habitatge. Per això, els mitjans empleats han d'assegurar que la notificació és realment efectiva.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci d'Habitatge de Barcelona no ha estat ajustada a dret ni eficaç.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar** al Consorci d'Habitatge de Barcelona que resolgui positivament el recurs d'alçada presentat per la ciutadana.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.